

Istungidokument

A9-0027/2023

8.2.2023

SOOVITUS

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta (12895/2022 – C9-0369/2022 – 2022/0301(NLE))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Lena Düpont

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	6
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	8
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	9

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta (12895/2022 – C9-0369/2022 – 2022/0301(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12895/2022),
 - võttes arvesse Põhja-Makedoonia Vabariigi ja Euroopa Liidu vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe eelnõu (12896/2022),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktidele b ja d, artikli 79 lõike 2 punktile c ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C9-0369/2022),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A9-0027/2023),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Põhja-Makedoonia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

SELETUSKIRI

a. Taust

Nõukogu otsusega on kavas heaks kiita Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vaheline Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitlev staatuse kokkulepe, nagu on ette nähtud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevas määruses (EL) 2019/1896.

Üks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (edaspidi „amet“) ülesandeid on teha kolmandate riikidega Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega hõlmatud valdkondades koostööd, „mis võib seisneda operatiivtegevuse käigus piirihaldusrühmade suunamises kolmandatesse riikidesse“. Amet võib teha oma ülesannete täitmiseks vajalikku koostööd kolmandate riikide asutustega, mis on pädevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes, ning võib kolmanda riigi nõusolekul võtta kolmanda riigi territooriumil Euroopa integreeritud piirihaldusega seotud meetmeid.

Staatust käsitlev kokkulepe peaks hõlmama kõiki aspekte, mis on vajalikud ameti tegevuse korraldamiseks kolmandates riikides. Määruse (EL) 2019/1896 artikli 73 lõike 3 kohaselt sõlmib liit olukorras, mis nõuab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmade suunamist kolmandasse riiki, kus rühmade liikmed teostavad täitevvolitusi, asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe.

Kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega ning selle artikli 76 lõikega 1 esitas komisjon oma teatistes COM(2021) 829 kolmandate riikide territooriumil toimuva tegevuse jaoks staatust käsitleva näidiskokkuleppe, nagu on osutatud määruses (EL) 2019/1896. Põhja-Makedooniaga sõlmitav staatust käsitlev kokkulepe põhineb komisjoni koostatud näidisel.

Komisjon andis 17. jaanuaril 2023 raportööridele ülevaate edusammudest, mida on tehtud staatust käsitleva kokkuleppe läbirääkimistel Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahel. Lepingule kirjutati alla 2022. aasta 26. septembril Skopjes.

b. Raportööri seisukoht

2015. aasta rände- ja pagulaskriisi haripunktis saabusid Lääne-Balkani kaudu Euroopa Liitu sajad tuhanded varjupaigataotlejad ja rändajad ning Põhja-Makedoonia asub ühel tähtsamal, peamiselt Kreekast Serbiasse suunduva ebaseadusliku segarände marsruudil. Seda marsruuti kasutatakse endiselt ja ametlikel andmetel saabus 2021. aastal Põhja-Makedooniasse ebaseaduslikult 20 874 inimest.

Raportöör on seisukohal, et kolmandate riikidega tehtava koostöö raames ametlike, õiguslikult siduvate kokkulepete sõlmimine on vastupidiselt kahepoolses korralduses kokkuleppimisele otsustava tähtsusega, et tagada sellise koostöö läbipaistvus ning avalik kontroll ja demokraatlik järelevalve selle üle. Kõik Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitavad kokkulepped, mis käsitlevad Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatsioone, peaksid olema hoolikalt kaalutletud, andma lisaväärtust ning olema otstarbeld ja sisult rangelt vajalikud ja proportsionaalsed.

Kõnesoleva staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimine on äärmiselt oluline mitte ainult selleks, et tagada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ning kolmandate riikide operatiivkoostöö

läbipaistvus ja vastutustundlikkus, vaid ka selleks, et toetada Põhja-Makedoonia ametivõimude jõupingutusi ning tagada selge raamistik koostööks ELi välispiiride haldamisel.

Staatust käsitlev kokkulepe peaks ka tagama põhiõiguste kaitse ning rõhutama rühmade liikmete kohustust järgida kokkuleppe kohaldamisalas täielikult põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust varjupaigamenetlustele, inimväarikust, piinamise ning ebainimliku ja alandava kohtlemise keeldu, õigust vabadusele, tagasisaatmise lubamatust ja kollektiivse väljasaatmise keeldu, lapse õigusi ning õigust era- ja perekonnaelule.

Ühtlasi on ametil ja Põhja-Makedoonia Vabariigi siseministeeriumil olemas juhtumitest teatamise mehhanism, mis võimaldab õigel ajal teatada kõikidest käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse käigus ette tulnud juhtumitest. Ameti põhiõiguste ametnik jälgib iga operatiivtegevuse vastavust kohaldatavatele põhiõiguste standarditele. Põhiõiguste ametnik või tema asetäitja võib teha kontrollkäike kolmandasse riiki; ta esitab ka arvamusi operatsiooniplaanide kohta ja teavitab ameti tegevdirektorit operatiivtegevusega seotud võimalikest põhiõiguste rikkumistest. Põhja-Makedoonia Vabariik toetab nõudmise korral põhiõiguste ametniku järelevalvetegevust.

Ameti tegevdirektor tühistab asjaomase operatiivtegevuse rahastamise ja/või peatab või lõpetab selle pärast Põhja-Makedoonia Vabariigi teavitamist, kui ta leiab, et seoses kõnesoleva kokkuleppe alusel toimuva operatiivtegevusega on aset leidnud või tõenäoliselt jätkuvad põhiõiguste või rahvusvahelise kaitse kohustuste rasked rikkumised.

Pidades silmas staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimist, kutsub raportöör komisjoni üles tegema viivitamata kättesaadavaks ja avalikustama kõik dokumendid, mida parlament vajab oma institutsioonilise töö tegemiseks, sealhulgas Põhja-Makedoonia Vabariigis põhiõiguste olukorra hindamiseks. Sellega tagatakse nende kokkulepete läbipaistvus ning avalik kontroll ja demokraatlik järelevalve nende üle.

Kokkuvõttes leiab raportöör, et kavandatud staatust käsitlev kokkulepe on kooskõlas komisjoni teatises esitatud näidiskokkuleppe sisu ja sätetega, mis peaksid sisalduma lõplikus kokkuleppes.

Kuna see kokkulepe jõuab rakendamisjärku, palub Euroopa Parlament Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil parlamenti kiiresti teavitada staatust käsitleva kokkuleppe rakendamise käigus võetud meetmetest ja tuletab ametile meelde määruse (EL) 2019/1896 artikli 73 lõike 8 kohast kohustust lisada oma aastaaruannetesse hinnang kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta.

Ülaltoodut arvesse võttes soovib raportöör Euroopa Parlamendil nõukogu otsuse eelnõu teksti heaks kiita.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vaheline Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitlev kokkulepe
Viited	12895/2022 – C9-0369/2022 – 2022/0301(NLE)
Konsulteerimise või nõusolekutaotluse kuupäev	28.10.2022
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 9.11.2022
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET 9.11.2022
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	AFET 8.11.2022
Raportöörid nimetamise kuupäev	Lena Düpont 30.11.2022
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	31.1.2023
Vastuvõtmise kuupäev	6.2.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 40 –: 10 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Annika Bruna, Lena Düpont, Lucia Āuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Maria Grapini, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Dietmar Köster, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Thijs Reuten, Miguel Urbán Crespo, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Aurélia Beigneux, Milan Brglez, Katalin Cseh, Marie Dauchy, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Max Orville, Mounir Satouri
Esitamise kuupäev	8.2.2023

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

40	+
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Alessandra Mussolini, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Axel Voss, Javier Zarzalejos
S&D	Katarina Barley, Milan Brglez, Paolo De Castro, Maria Grapini, Evin Incir, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Bielowski, Matjaž Nemeč, Thijs Reuten, Isabel Santos, Elena Yoncheva
Renew	Katalin Cseh, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Martin Hojsik, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu
ID	Aurélia Beigneux, Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche
ECR	Patryk Jaki

10	-
Verts/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Mounir Satouri, Tineke Strik
The Left	Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo

3	0
S&D	Dietmar Köster
The Left	Konstantinos Arvanitis
NI	Milan Uhrík

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu